

Nr 61.

Ankom till riksdagens kansli den 15 juni 1933 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl. jämte i ämnet väckta motioner, allt i vad rör pensions- och indragningsstaterna.

I innevarande års statsverksproposition har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen under rubrik »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor; 8. Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl.» fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1933, föreslagit riksdagen

dels godkänna de av departementschefen föreslagna bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl.,

dels ock besluta,

att dyrtidstillägg åt befattningshavare och pensionärer vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, domänverket och statens reproduktionsanstalt eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar samt dyrtidstillägg åt befattningshavare vid bank- och fondinspektionen, sparbanksinspektionen, stuteriväsendet ävensom patent- och registreringsverket, försäkringsinspektionen, flottans pensionskassa och statens pensionsanstalt skola utgå av de medel, av vilka verkets eller institutionens omkostnader i övrigt bestridas, så ock att dyrtidstillägg åt befattningshavare vid vägorganisationen i länen skola utgå av statens automobilskattemedelsfond,

samt att, där arbetslönerna vid försvarsväsendets verkstäder och fabriker m. fl. anläggningar äro uppdelade i grundlöner och dyrtidstillägg, kostnaderna för dyrtidstilläggen skola bestridas från vederbörande underhålls- och anskaffningsanslag.

Ifrågavarande framställning har hänvisats till bankoutskottet, såvitt den avser pensions- och indragningsstaterna.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning hava inom riksdagen väckts följande motioner, nämligen

dels I:174 av herr *J. Johansson* i Friggeråker m. fl., med hemställan, att riksdagen måtte besluta, att dyrtidstilläggen för statliga befattnings-

havare under budgetåret 1933/1934 skola utgå efter ett fast indextal av 136;

dels II: 16 av herr *O. Carlström* m. fl. med yrkande om sådan ändring av vad i statsverkspropositionen föreslagits, att dyrtidstilläggen under budgetåret 1933/1934 skola utgå efter ett indextal av 146;

dels II: 132 av herr *N. V. Sandström*, som föreslagit, att riksdagen ville, med bibehållande av de av 1932 års riksdag beslutade maximeringsbestämmelserna, besluta, att dyrtidstilläggen åt statens befattningshavare m. fl. under budgetåret 1933/1934 skola utgå efter de allmänna grunder, som gällde före den 1 juli 1931;

dels II: 138 av herr *G. Persson* i Falla m. fl. med hemställan, att dyrtidstillägg till befattningshavare i statens tjänst bestämmas att utgå efter ett indextal av 146 och i övrigt enligt nu gällande bestämmelser;

dels II: 148 av herr *E. Bengtsson* i Kullen, som hemställt att riksdagen måtte besluta att å s. k. nyreglerad avlöning dyrtidstilläggen helt slopas; att å s. k. oreglerad avlöning dyrtidstillägget sänkes från föreslagna 28 till 18 procent, dock med den begränsningen, att det maximibelopp, å vilket dyrtidstillägg må utgå, fastställles till 400 kronor per månad samt att beträffande tjänstepensioner och familjepensioner det dyrtidstillägg, som skall utgå, sänkes i relation till den sänkning och maximering, som föreslagits för s. k. icke reglerad avlöning;

dels II: 150 av herr *O. Olsson* i Kullenbergstorp m. fl. med samma yrkande som i motionen I: 174;

dels ock II: 326 av herr *E. Andersson* i Stockholm m. fl., vilka hemställt, att till befattningshavare i statens tjänst, vilkas lön ej överstiger det för 16:e löneklassen i avlöningsreglemente för kommunikationsverken angivna beloppet, skall utgå dyrtidstillägg beräknat efter ett levnads-kostnadsindex av lägst 160, och att, om levnads-kostnadsindex överstiger 160, dyrtidstillägget skall beräknas efter det högre index, som levnads-kostnadsberäkningarna utvisa; att dyrtidstillägget i övrigt utgår efter de grunder, som fastställdes av 1932 års riksdag, dock med vissa angivna ändringar.

Ifrågavarande motioner hava jämväl hänvisats till bankoutskottet, såvitt de avse pensions- och indragningsstaterna. Motionerna I: 174 samt II: 138, II: 150 och II: 326 äro så avfattade, att de endast avse befattningshavare. Motionerna II: 16, II: 132 och II: 148 synas däremot äsyfta såväl befattningshavare som pensionärer.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.

Utskottet vill erinra, att statsutskottet den 8 juni 1933 avgivit utlåtande (nr 122) över förevarande framställningar i de delar, desamma hänvisats till sistnämnda utskott, nämligen beträffande befattningshavare under andra—åttonde samt tionde huvudtitlarna. Utskottet har därvid

förordat, att dyrtidstilläggen för befattningshavare i statens tjänst skola för budgetåret 1933/1934 utgå efter en kvartalsvis rörlig index och i hudsak enligt de vid 1923 års riksdag fastställda grunderna. Statsutskottet har alltså, med avstyrkande såväl av Kungl. Maj:ts förslag som av motionerna I: 174, II: 16, II: 138, II: 148, II: 150 samt II: 326, i vad de avse fixerandet av visst indextal för dyrtidstilläggen åt befattningshavare i statens tjänst under nästkommande budgetår, men med biträdande av det yrkande, som uti ifrågavarande hänseende framförts i motionen II: 132, tillstyrkt en återgång till de före den 1 juli 1931 gällande grunderna för dyrtidstilläggens fastställande utan i förväg bestämt indextal.

Vad därefter beträffar frågan om det maximibelopp, å vilket dyrtidstillägg skall utgå, har statsutskottet i likhet med departementschefen föreslagit, att nu gällande maximibelopp, som utgör 700 kronor i månaden för nyreglerad avlöning och 600 kronor i månaden för oreglerad avlöning, böra bibehållas för det kommande budgetåret.

Utöver vad ovan nämnts har Kungl. Maj:ts förslag icke föränlett någon erinran från statsutskottets sida.

De ändrade grunder för dyrtidstillägg, som sålunda av statsutskottet föreslagits att gälla för befattningshavare under andra—åttonde samt tionde huvudtitlarna, böra, därest de av riksdagen godkännas, givetvis lända till efter rättelse jämväl för befattningshavare under elfte huvudtiteln. nämligen personal vid flottans pensionskassa och statens pensionsanstalt.

I anslutning härtill torde ock beträffande f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. böra bestämmas, att dyrtidstilläggen för budgetåret 1933/1934 skola utgå efter en kvartalsvis rörlig index. Detta skulle i förevarande hänseende innebära en återgång till de av 1925 respektive 1923 års riksdag fastställda grunderna. Med biträdande av det i motionen II: 132 framställda yrkandet, såvitt angår pensionärer, avstyrker utskottet följaktligen såväl Kungl. Maj:ts förslag som motionerna II: 16 och II: 148, i vad angår fixerandet av visst indextal för nu ifrågavarande dyrtidstillägg under nästkommande budgetår.

Enligt utskottets mening saknas anledning vidtaga någon ändring beträffande de belopp för månad, å vilka dyrtidstillägg åt pensionärer högst må beräknas. Utskottet avstyrker alltså det förslag om sänkning av ifrågavarande belopp, som framstälts i motionen II: 148.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande grunder i övrigt för dyrtidstillägg åt pensionärer har icke föränlett någon erinran från utskottets sida.

Under åberopande av det anförda får utskottet, som i särskilt utlåtande avger förslag beträffande anslag till dyrtidstillägg under elfte huvudtiteln, hemställa,

att riksdagen må

a) beträffande befattningshavare, hörande under elfte huvudtiteln,

1) med bifall till motionen II: 132, i vad densamma avser indextalet för dyrtidstilläggen åt befattningshavare i statens tjänst, samt med avslag å såväl Kungl. Maj:ts förslag som motionerna I: 174 och II: 150, II: 16, II: 138, II: 148 samt II: 326, i vad Kungl. Maj:ts förslag och sistnämnda fyra motioner avse fixerande av visst indextal för dyrtidstilläggen åt befattningshavare i statens tjänst för budgetåret 1933/1934, besluta, att dyrtidstilläggen under nämnda budgetår skola utgå, i vad avser nämnda tal, efter de av 1923 års riksdag fastställda grunderna;

2) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och förenämnda motioner II: 16, II: 132 och II: 138 ävensom med avslag å motionerna II: 148 och II: 326, i vad Kungl. Maj:ts förslag och här nämnda motioner avse bestämmande av viss maximigräns för dyrtidstilläggen, besluta, att de grunder, som härutinnan fastställts av 1932 års riksdag, skola oförändrade tillämpas under budgetåret 1933/1934;

3) besluta, att de av chefen för finansdepartementet i övrigt förordade bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst skola gälla under budgetåret 1933/1934;

b) beträffande f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl.,

1) med bifall till motionen II: 132, i vad densamma avser indextalet för dyrtidstilläggen åt pensionärer, samt med avslag å såväl Kungl. Maj:ts förslag som motionerna II: 16 och II: 148, i vad nämnda förslag och motioner avse fixerande av visst indextal för dyrtidstilläggen åt pensionärer för budgetåret 1933/1934, besluta, att dyrtidstilläggen under sagda budgetår skola, såvitt angår indextalet, utgå för f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer efter de av 1925 års riksdag fastställda grunderna samt för pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. efter de av 1923 års riksdag fastställda grunderna;

2) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt förenämnda motioner II: 16 och II: 132 ävensom med av-

slag å motionen II:148, såvitt angår maximigräns för dyrtidstilläggen åt pensionärer, besluta, att härutinnan gällande grunder skola oförändrade tillämpas under budgetåret 1933/1934;

3) besluta, att de av chefen för finansdepartementet i övrigt förordade bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt pensionärer skola gälla under budgetåret 1933/1934; samt

c) besluta, att dyrtidstillägg åt pensionärer vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, domänverket och statens reproduktionsanstalt eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar samt dyrtidstillägg åt befattningshavare vid flottans pensionskassa och statens pensionsanstalt skola utgå av de medel, av vilka verkets eller institutionens omkostnader i övrigt bestridas.

Stockholm den 15 juni 1933.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerberg, Gustafsson* i Stensholm, *Lindley**, *Lindmark**, *Bodin* och *Benglsson*;

från andra kammaren: herrar *Bäcklund, Laurén**, *Lovén, Paulsen, Johansson* i Sollefteå, *Svedman* och *Peltersson* i Rosta.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.